

WWF România
Str. Ioan Vodă Caragea nr.26.
Sector 1, cod 010537
București
Tel.: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
dpopa@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

Noiembrie 2013

Poziția WWF în ceea ce privește pre-planificarea în dezvoltarea proiectelor hidroenergetice în România

În opinia WWF, generarea de hidroenergie în România trebuie să fie compatibilă cu legislația Uniunii Europene („UE”) în materie de conservare a naturii și stării ecologice a apelor, cu Strategia UE privind Biodiversitatea, cu Convenția privind Diversitatea Biologică, precum și cu Strategiile și legislația la nivel național, incluzând avizul de mediu nr. 10938/10.12.2012 emis pentru Strategia Energetică a României pentru perioada 2007-2020, actualizată pentru perioada 2011-2020(“SER”). Această compatibilitate ar fi posibilă numai în măsura în care autoritățile abilitate vor dezvolta mecanisme de pre-planificare care să respecte următoarele principii:

1. DEFINIREA ZONELOR DE EXCLUDERE

Zonele de excludere pentru noile amenajări hidroenergetice trebuie să fie definite, desemnate și cartografiate în conformitate cu criteriile ecologice, culturale și sociale rezonabile din punct de vedere științific. WWF susține necesitatea stabilirii unui set de criterii valabile la nivel național și, acolo unde este cazul, la nivel sub-național/bazinal. Protecția zonelor de excludere trebuie asigurată prin integrarea acestora în cadrul legislativ și de politici, la nivel național și regional, și prin implementarea aferentă corespunzătoare.

Criteriile minime propuse de către WWF și integrate în Anexa la Ghidul de principii ICPDR („Guiding Principles on Sustainable Hydropower Development in the Danube Basin”) pentru definirea zonelor de excludere pentru noile dezvoltări hidroenergetice cuprind:

- **Secțiuni de râuri cu stare ecologică foarte bună și secțiuni de râuri cu stare ecologică bună (combinată cu o clasa hidromorfologică „foarte bună”)**
- **Secțiuni de râuri incluse în arii naturale protejate de interes național:** rezervații științifice, zone de protecție specială și integrală ale parcurilor naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale; **și de interes internațional:** situri naturale ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei, **incluzând secțiunile până la o distanță de 20 km amonte de limitele acestor arii.**
- **Secțiuni de râuri incluse în arii naturale protejate - situri de interes comunitar (SCI-uri) care au fost propuse pentru protejarea speciilor de pești, vidră și rac sau pentru habitatele acestora, incluzând secțiunile până la o distanță de 20 km amonte de limitele acestor arii.**

WWF România
Str. Ioan Vodă Caragea nr.26.
Sector 1, cod 010537
București
Tel.: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
dpopa@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

2. DEFINIREA ȘI CRITERIILE DE PRE-PLANIFICARE PENTRU CELELALTE SECȚIUNI DE RÂURI (DIN AFARA ZONELOR DE EXCLUDERE)

- **Zonele nefavorabile** sunt zone de o valoare deosebită pentru natură și pentru societate prin serviciile de mediu pe care le furnizează. Aici, noile proiecte hidroenergetice ar trebui permise doar în cazuri excepționale. Acesta ar putea fi cazul, de pildă, al unui sat montan izolat care nu și-ar putea asigura securitatea energetică durabilă în lipsa hidroenergiei.

Criteriile minime pentru definirea **zonelor nefavorabile** cuprind:

- Râuri având o stare ecologică bună, însă clasa hidromorfologică este doar „moderată”, fără îndiguri (pragurile de pe fundul apei nu sunt considerate diguri în acest context);
 - Râuri sau secțiuni de râuri nefragmentate, relevante pentru ecosisteme, inclusiv cele care sunt importante pentru continuitate (existente sau potențiale) și pentru transportul și aportul de sediment;
 - Sectoare de râu și bazinele de colectare vizate pentru reconstrucție ecologică (de exemplu restaurarea luncilor inundabile conform Planului de Management al Bazinului Fluviului Dunărea);
 - Zone sensibile din punct de vedere al biodiversității (de exemplu habitate ale speciilor endemice; atunci când reproducerea naturală a speciilor de pești și alte specii aflate în pericol, în special dacă sunt endemice, este amenințată);
 - Secțiunile cu curgere liberă (ca ultim refugiu pentru pești și bentos) în lanțurile hidroenergetice existente (pe râuri deja afectate de astfel de investiții);
 - Arii protejate altele decât cele definite pentru categoria de excludere.
- Zonele **mai puțin favorabile** sunt sectoarele de râu și bazinele de colectare cu o valoare peisagistică și/sau culturală deosebită (parcuri peisagistice, zone pitorești etc.) neincluse în zonele de excludere sau nefavorabile.
 - Zonele **favorabile** sunt toate acele sectoare de râu și bazine de captare la care nu se aplică nici unul dintre criteriile celorlalte trei categorii.

Notă: Specificațiile tehnice (operare, amplasare, dimensiuni etc.) pentru amenajările hidroenergetice cu impact minim trebuie și ele stabilite pe sectoarele de râuri incluse în zonele nefavorabile, mai puțin favorabile și favorabile.

WWF România
Str. Ioan Vodă Caragea nr.26.
Sector 1, cod 010537
București
Tel.: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
dpopa@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

EVALUĂRILE DE MEDIU STRATEGICE ȘI IMPLEMENTAREA MĂSURILOR AVIZULUI DE MEDIU NR. 10938/10.12.2012 EMIS PENTRU SER

EIA/SEA și evaluarea adecvată trebuie obligatoriu efectuate pentru proiectele, planurile și programele de dezvoltare ale noilor amenajări hidroenergetice, indiferent de dimensiunile acestora, având în vedere efectele semnificative asupra mediului și recunoscând impactul negativ cumulativ al unor astfel de amenajări, în special asupra ariilor naturale protejate, inclusiv situri Natura 2000. În acest sens, subliniem importanța asigurării implementării de urgență a măsurilor Avizului de mediu nr. 10938/10.12.2012 emis pentru SER incluzând:

1. Măsurile generale aplicabile în procesul de pre-planificare:
 - a) Decontaminarea, reabilitarea sau reconstrucția ecologică a suprafețelor de teren și a corpurilor de apă afectate de activitățile energetice (istorice și actuale), inclusiv refacerea conectivității corpurilor de apă de suprafață, în principal prin îndepărtarea barierelor transversale.
 - b) Evitarea amplasării noilor capacități [...] hidroenergetice pe cursurile naturale de apă, îndeosebi în interiorul ariilor naturale protejate.
 - c) Reglementarea activităților energetice în România se va face pe baza unor planificări sectoriale intermediare subsecvente SER (la nivel regional/bazinal, de exemplu) care să aibă în vedere efectul cumulativ al investițiilor.
 - d) În acele situri de interes comunitar (SCI-uri) care au fost propuse pentru protejarea speciilor de pești, vidră și rac sau pentru habitate care sunt influențate, nu se va propune/aproba/accepta dezvoltarea/amplasarea microhidrocentralelor.
2. Măsurile specifice la nivelul proiectelor:
 - a) Înțelegerea influenței proiectului asupra tuturor componentelor mediului înconjurător, selectarea și implementarea măsurilor adecvate de reducere și compensare a efectelor negative pe baza unei evaluări riguroase a impactului asupra mediului. În acest sens, este necesar ca evaluarea impactului asupra mediului să includă o monitorizare relevantă (la o scară spațială mai mare decât cea a proiectului și la o scară de timp de minim 1 an) a particularităților de mediu din zona proiectului anterior evaluării de impact și care să fie continuată de o monitorizare a schimbărilor survenite pe durata implementării proiectului și după punerea acestuia în funcțiune (minim 2-3 ani).
 - b) Evitarea implementării unor proiecte care presupun modificări ale cursului, debitului sau nivelului apei în interiorul ariilor naturale protejate în care apa joacă un rol important în menținerea habitatelor/speciilor sau pe o distanță de 20 km amonte de acestea.
 - c) Structurile construite pentru pasajul peștilor trebuie să-și dovedească funcționalitatea, iar, după caz, să permită intervenții ulterioare în scopul creșterii eficienței lor.

WWF România
Str. Ioan Vodă Caragea nr.26.
Sector 1, cod 010537
București
Tel.: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
dpopa@wwfdcp.ro
www.wwf.ro

PROCESUL PRE-PLANIFICĂRII ȘI GRAFICUL DE TIMP

WWF propune următorul proces și grafic de timp pentru a se asigura operaționalitatea mecanismului pre-planificării la nivel național:

- **Până la sfârșitul lunii decembrie 2013**, să fie stabilit la nivel național un forum/grup de lucru al tuturor factorilor interesați (autorități publice relevante, administratori ai ariilor protejate, reprezentanți din mediul academic, reprezentanți ai ONG-urilor și ai industriei, etc) în vederea determinării criteriilor ce definesc zonele de excludere, nefavorabile și mai puțin favorabile.
- **Până la sfârșitul lunii martie 2014**, criteriile naționale pentru determinarea zonelor de excludere, nefavorabile și mai puțin favorabile să fie agreate în cadrul forumului/grupului de lucru și integrate într-o propunere de act normativ.
- **Până la sfârșitul lunii februarie 2015**, să fie elaborat un Master Plan prin care să se cartografieze zonele de excludere, nefavorabile și mai puțin favorabile și să fie elaborate hărțile ce vor fi integrate ulterior în cel de-al doilea Plan de Management al bazinelor, inclusiv al bazinului Dunării.

Până la implementarea acestui proces de pre-planificare și în scopul stopării continuării dezastrelor ecologice pe râurile din România, WWF solicită suspendarea imediată a procesului de autorizare și construcție de noi hidrocentrale, prin emiterea unui act normativ în acest sens.

Pentru mai multe informații vă stăm la dispoziție. Persoană de contact: Diana Popa, Regional Policy Officer: dpopa@wwfdcp.ro.